

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
— PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —
TELEFON 226.
Abonament anual 860 lei.
Pentru străinătate 800 lei.
Anunţuri, reclame, după tarif

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

SPECULA.

Nu mai începe inoială că ne apasă fără milă. Toată lumea, şi peste tot, se plânge de specula, care în scumpetea zilelor de azi, se simte în largul ei.

Consumatorul munceşte pentru o plată derizorie faţă de recerşile de trai. Impozitele sunt croite de măştrii, cari nu se întreabă de posibilitatea de plată a cetăţeanului, iar specula rânjeşte sfidător în faţa desna-dejdii şi amărăciunii consumatorului.

Leul creşte, leul scade, — prejuri pieţii nu cunosc decât o singură cale: la deal! Şi această urcare a prejurilor duce nepăsător cu ea chiar şi articolele de primă necesitate, produse din belşug ale ţării noastre.

Suntem o ţară exportatoare de cereale. Ne aflăm după strângerea recoltei. În loc să simţi o ieftinire a pâinei, priveşti gânditor la felioarele de pâine din restaurant, cari dacă n-au scăzut în preţ, au scăzut în dimensiune.

Ţăranul se plânge de preţul la care i-au scăzut vitele. Măcelarul îşi menţine însă preţul cărnii, iar restauratorul nu face nici o schimbare de prejuri în lista de bucate.

Controlând preţul altor articole, constatarea va fi aceeaşi.

Cu toate acestea în „ordinea de zi” a şedinţei de ieri a Consiliului de administraţie al Camerei de Comerţ şi Industrie din Braşov, am citit punctul 8: „Alitudine din nou în interesul abrogării legii speculei”.

Pentru ce la Braşov se cere abrogarea legii speculei? Ori oraşul nostru nu e cuprins de frigurile speculei, care bântue în întreaga ţară?

Din Bucureşti soseşte informaţia, că ministerul de interne, sesizat de ministerul de industrie, a dat o circulară tuturor autorităţilor competente, cerându-le să intervină în mod hotărât şi eficace pentru reprimarea speculei nepermise.

De sigur nu le va conveni această circulară celor ce cer abrogarea legii speculei. Ea este însă în interesul tuturor, pe spatele cărora se face specula.

E de dorit ca dispoziţia ministerială de mai sus să nu rămână numai o circulară pusă pe hârtie, ci să-şi aibă rezultatul pentru care a fost dată. Să se caute în adevăr şi să se găsească modul hotărât şi eficace pentru reprimarea speculei.

„Populaţia e doritoare de cultură”.

Inspectorii învăţământului primar şi cenzorii şcolari au fost chemaţi de către ministrul instrucţiunii la o conferinţă în Bucureşti. Cu acest prilej d-l ministru Anghelescu, în vorbirea ţinută, a căutat să-şi arate meritele, pe cari d-sa ca ministru al învăţământului şi le-a câştigat sub trecuta guvernare liberă, declarând totodată că rostul d-sale în fruntea acestui departament este ca să încheie opera începută.

Să fie! Aşteptăm ca faptele să nu desmintă afirmaţiile d-lui ministru.

Atîngând chestiunea clădirilor şcolare, d-sa a spus:

Aveam înainte de război în Vechiul Regat 6500 şcoli primare, din care 3000 funcţionau cu chirie într'un hal de plâns. Războiul a înrăutăţit situaţia şi a distrus mai bine de jumătate din clădirile bune. În Ardeal lipseau şcoli pentru români, iar analfabetismul atîngea 40%, aproape ca în Vechiul Regat. În Bucovina erau 60%, iar în Basarabia, unde nu exista şcoală românească 94% analfabeţi.

S'a început atunci splendida campanie de construcţii şcolare, la care a participat cu o rară însufleţire întreaga populaţie. La 3 ani şi jumătate, s'au făcut 6000 şcoli, cu 12.000 săli de clase, 1500 locuinţe pentru învăţători cu 50 0 camere de locuit, însumând o valoare de 4 miliarde lei, acoperite în bună parte de populaţia, care s'a dovedit conştientă şi doritoare de cultură”.

E adevărat — populaţia s'a dovedit conştientă şi doritoare de cultură. A jertfit şi jertfeste pentru clădirea şcolilor.

E prea puţin însă atât. Pentru ca şcoala să fie şcoală şi să nu rămână numai pereţi, are nevoie de suflet, care este dascălul.

Aici e marea chemare a d-lui ministru. Numirile de revizori şi subrevizori, — aşa cum s'au făcut şi se fac, la noi, pe bază de merite electorale — nu prea corespund cu declaraţiile d-lui ministru. Nu s'a ţinut seamă de adevăratele merite, cari îndreptăţesc pe cei chemaţi să ocupe locurile de cari, s'au făcut vrednici. Şi aceasta înseamnă o ignorare a adevăratelor valori.

Oameni nechemaţi puşi în locul celor vrednici şi capabili nu ajută ci strică învăţământului. „Populaţia s'a dovedit conştientă şi doritoare de cultură”. Să i se dea prin urmare ceea ce merită o populaţie conştientă şi doritoare de cultură. Altfel toate jertfele ei pentru clădirea de şcoli se risipesc pentru ridicarea de ziduri reci şi fără de viaţă.

Delicvenţii electorali.
Partidul Naţional-Ţărănesc a trimis noi instrucţiuni organizaţiunilor sale judeţene, cu privire la darea în judecată a delicvenţilor electorali.

Problema Europei centrale

Incercări de a sdruncina autoritatea tratatelor de pace în centrul Europei s'au putut constata încă în primele zile după război, în cuvântările unor a numiţi oameni politici. Aceste încercări au luat în ultimele timpuri forme mai concrete. Situaţia creată în Europa centrală a atras atenţia presei conducătoare din străinătate, întregul complex de împrejurări din forma moştenire habzburgică formează cadrul politicii europene în ultimele luni.

Aparenţa peşnică, liniştită a vieţii politice europene în anul trecut, a făcut loc unei nelinişti evidente în anul de faţă. Se pare că atmosfera turburată din extremul orient, care a agitat simţitor opinia europeană, s'a strămutat în lumea veche, că Europa simte din nou dorul după zăngănit de arme; şi atunci, acei cari nu sunt atât de puternici ca să împună voinţa prin forţa armatelor, încearcă aceasta cel puţin prin manevre diplomatice şi jurnalistice.

În timp ce Germania, văzând zădărnicia tuturor încercărilor, s'a împăcat, cel puţin în atitudinea externă, cu dispoziţiunile tratatului dela Versailles şi nu voeşte să epuizeze energia populaţiei sale într'o luptă infructuasă pentru schimbarea lor, în vecinată Austria şi Ungarie se aud mereu glesuri cari dovedesc clar că spiritul vechii monarhii mai trăieşte încă într'o parte a reprezentanţilor acestor ţări. Pacea dela Saint-Germain şi Trianon, consecinţă a nedreptăţii seculare pe care marele războiu a reparat-o definitiv, este o bătănie în ochii celor cari n'au înţeles încă caracterul democratic al timpurilor de faţă.

Viul unguresc.

Ungurii nu pot uita situaţia lor privilegiată din conglomeratul fostei monarhii, ei nu încetează a lănji după manifestările orgolioase ale magnaţilor lor, înaintea cărora trebuia să cedeze şi domnitorul dela Viena, din graţia lui Dumnezeu. Actualul teritoriu este prea mic pentru pofta de a domina a clasei stăpânitoare a acestui popor, ce a venit încoace pe mici cai din mijlocul pustiei asiatice. Le e dor de aceia asupra cărora şi-au exercitat supremaţia timp de lungi secole şi sunt hotărâţi să arate cu orice preţ lumii că în starea actuală, existenţa maghiarului este imposibilă.

Co vrea Austria.

Republica austriacă încă începe să-şi amintească că în arterele sale curge sânge german. Aceiaşi Austria, care a luat poziţie hotărâtă în anul şaizeci împotriva aroganţei prusene şi n'a pregetat să trimită pe câmpul de luptă armatele sale, fără a mai vorbi de luptele precedente pentru moştenirea habzburgică, doreşte astăzi alipirea la Reichul german. Dar aceasta este o dovadă a puţinei con-

ştiinţi de sine a unei părţi din Austria, o dovadă trisă că acţiunea republicii austriace n'a învăţat încă să lucreze independent şi să se încreadă exclusiv în munca propriilor săi cetăţeni, mai ales că ru se poate tăgădui că es-f-l de tendinţe nu pot decât nelin şi dezvoltarea viitoare a situaţiei politice.

Revolta din Iulie dela Viena a arătat că viaţa politică internă a republicii austriace nu e încă suficient consolidată. Şi e interesant că îndată după acest incident, ideea „anschlussului” începe a fi manifestată într'o măsură considerabilă. Indiferent unde îşi are această idee protectorii, nu ne putem apăra de impresia că se caută a paraliza dificultăţile interne prin acţiuni în străinătate, că atenţia asupra s'ării interne nu tot mai favorabile caută a fi înălturată printr'o pătrundere în afară.

Incercări infructuoase.

După tendinţele de a crea federaţia danubiană, vine pe plan o nouă idee — schimbarea graniţelor a două state apărute pe teritoriul fostei monarhii. E evident că ambele aceste tendinţe ating fundamental statul quo în Europa centrală. Realizarea acestor planuri însă nu e o problemă atât de uşoară şi nici lordul englez, nici aurul maghiar nu este atât de puternic pentru a o rezolva. Actuala desmembrare a Europei cen-

trale şi regularea ei a apărut pe baza tratatelor de pace. Acţiunile din ultimile săptămâni au nelin şi într'adevăr simţitor opinia europeană; ele fac însă parte din încercări ne infructuoase, a căror îndeplinire nu va fi nici odată posibilă.

Apusul european respinge hotărât orice discuţii cu acest caracter, presa franceză ia poziţiune categorică împotriva acestei campanii. Dar nici măcar Anglia, acea Anglie la care spera o anumită parte a aderenţilor revizuirii tratatelor dela St. Germain şi Trianon, nu pare a avea poftă să pună în joc prestigiul său de mare putere pentru realizarea acestei vanilo se ide. Politica engleză, care de altfel nu are acel interes pentru dezvoltarea situaţiei continentale, cum probabil gândesc unii, şi care nu are acea înclinaşie pentru problemele Europei centrale, nu şi va imprumuta desigur oamenii săi de stat pentruca împotriva glesurilor statelor europene, să scondoze o acţiune atât de puţin simpatică.

Deşi nu se poate spune că tendinţele de revizuire a tratatelor de pace au fost pe deplin înmormântate şi cu toată învierea lor într'o formă sau alta se mai poate aştepta, acţiunea din vara aceasta poate fi considerată ca un product al perioadei vacanţelor, care nu aduce în program vre o desbatere politică serioasă. Există numai temerea că acţiuni eşecmă-nătoare să nu compromită Europa centrală şi să nu sdruncine greutatea sa în prestigiul politicii europene.

Condamnarea anarhiştilor Sacco şi Vanzetti

— Mişcarea provocată de condamnarea lor. —

Încă în anul 1921 au fost asasinaţi şi jefuiţi doi funcţionari ai unei fabrici din statul american Massachusetts. Bănuiala atentatului a căzut asupra a doi anarhişti italieni din acea localitate: Sacco şi Vanzetti, cari au şi fost condamnaţi la moarte. Decursul procesului lor a lăsat însă impresia că vinovăţia celor doi anarhişti nu a fost pe deplin stabilită. S'a pornit astfel o mişcare de către anarhişti, care a făcut ca executarea sentinţei să fie mereu amănată. Această campanie contra executării lui Sacco şi Vanzetti a sporit în intensitatea ei în ultimul timp, când s'a aflat că execuţia celor doi a fost fixată pe ziua de 11 August. Nu mai rămănea deci nici o speranţă de salvarea lor decât o eventuală grafiere din partea guvernatorului Fuller a statului Massachusetts, care însă a lăsat ca justiţia să-şi urmeze cursul.

Din cauza aceasta s'a pornit o vie mişcare în tabăra anarhiştilor, cari au început tot felul încercări, pentru salvarea sau, cel puţin, amânarea executării sentinţei celor doi. Intervenţii, ameninţări, atentate — totul s'a pus în mişcare. Nu se poate şti până acum dacă guvernatorul

şi-a schimbat, sau nu, părerea. Ziarul „Chicago Tribune” afirmă că ar fi aflat din sursă bine informată, că guvernatorul Fuller are intenţiunea să dispună în ultimul minut grafierea lui Sacco şi Vanzetti.

Din Washington se anunţă că judecătorul Thayer a respins în mod definitiv cererea de amânare a executării lui Sacco şi Vanzetti. Prin urmare executarea lor va avea loc astăzi, Joi dimineaţa.

„Paris Times” anunţă din Boston că electricianul închisorii, care trebuia să i execute pe Sacco şi Vanzetti a dispărut fără urmă dela locuinţa sa. În oraş circulă trei ipoteze asupra acestei dispariţiuni: că electricianul a fost răpit de anarhişti, că a fugit singur într'un loc necunoscut spre a nu executa pe condamnaţi, ca să nu fie expus la răzbunarea anarhiştilor, sau că din ordinul guvernatorului a fost internat în închisoare pentru a să nu lipsească Joi.

Pentru orice caz directorul închisorii a spus ca Sacco şi Vanzetti să fie executaţi de unul din gardienii închisorii, dacă Joi dimineaţa călăul va lipsi dela postul său.

Din alte țări.

Serviciul militar în Turcia.

După cele mai noi dispozițiuni asupra serviciului militar în armata turcă, taxa de scutire a serviciului a fost fixată la 600 lire turcești. Această sumă poate fi plătită în două rate și toți acei care o pot achita, servesc sub drapel numai șase luni. Serviciul militar este în Turcia obligatoriu pentru toți bărbații între 20 și 45 ani. În regimentele de infanterie și geniu serviciul durează doi ani, la jandarmerie doi ani și jumătate, la marină trei ani. Absolvenții școlilor secundare și superioare slujesc două până la șase luni, după cunoștințele lor militare.

Dictatorul Greciei Pangalos va fi judecat de Camera deputaților.

La Atena se fac intense pregătiri pentru procesul fostului dictator al Greciei, Pangalos. Procesul promise a fi o senzație de primul ordin. Este interesant că pentru proces se pregătește nu numai guvernul dar și tabăra partizanilor lui Pangalos, care este încă destul de numeroasă cu toate că dela alegerile generale încoace i s-a interzis complet orice propagandă. Sunt cunoscut de altfel și măsurile guvernului actual, care a fost silit să întrebuițeze câteva regimente pentru a zădărnici încercările partizanilor lui Pangalos de a elibera din închisoarea Izzedin pe fostul dictator. Un mare număr de ofițeri fură arestați, unii au fost repartizați în alte localități ale Greciei, iar restul fu exclus din armată.

Actul de acuzare n-a fost până în prezent formal înaintat, dar aceasta se face în curând în urma unei consfățiri parlamentare și a hotărârii consiliului de miniștri. Se vorbește că actul de acuzare va cuprinde învinuiri din cele mai grave.

Din cercurile oficiale se anunță că lucrările pentru începerea procesului vor fi încheiate odată cu închiderea parlamen-

tului, care a fost convocat pentru o sesiune extraordinară și care va lua o scurtă vacanță la 20 August. Această sesiune va vota în privința procesului lui Pangalos un proiect de lege referitor tragerii la răspundere a miniștrilor și aceasta în sensul că Pangalos va fi judecat de Camera deputaților și nu de Senat, după cum s-a prevăzut până în prezent în Constituția grecească.

Pe cât se știe, actul de acuzare va cuprinde toate delictele politice, de cari Pangalos s-a făcut vinovat între 25 Iunie 1925, când a pus mâna pe putere până la 4 Decembrie 1926, când a fost doborât de Condilis.

Procesul va avea loc într-o atmosferă destul de neclară. Guvernul actual cu toate că se află de 8 luni la cârma țării, n'a putut încă deveni stăpân pe situație, căci n'a fost în stare să aducă armata și marina în mod necondiționat sub ordinele puterii executive. Ziarul regalist „Proia” spune, că în armată există încă numeroși ofițeri, cari sunt partizani ai dictaturii.

În cercurile inițiate se afirmă că condamnarea lui Pangalos este sigură, deoarece aceasta o cere și politica actualului ministru de externe Nichalokopulos, care după recenta lui conferință ținută la Roma vrea să dovedească că prin condamnarea lui Pangalos reprezentanții poporului grecesc vor respinge politica lui Pangalos nu numai ca politicieni dar și ca judecători.

Perioada execuțiilor în Rusia.

Intervalul ultimelor 6 săptămâni poate fi considerat în Rusia sovietică ca o perioadă a condamnărilor la moarte. Ultima verigă a lanțului acestor condamnări a fost sentința împotriva lui Penkov-Polojni care a fost condamnat la moarte pentru că ar fi făcut spionaj în favoarea Poloniei. Pentru aceeași crimă a fost condamnată la Harkov Vișnevskaja și la Minsk, Zavadski. Pentru spionaj în fa-

voarea Marelui Britanii a fost executat ofițerul de marină Klepikov împreună cu soția lui, care ar fi ajutat pe agentul britanic Boyce.

Un alt grup de condamnați îl formează: fostul ofițer țarist Druzilovski care a fost condamnat la Moscova pentru falsificarea de documente sovietice, ofițerul artileriei roșii Abbakumov pentru asasinarea unui corpondent militar din Petrograd și moșierul Govka pentru asasinarea corpondentului rural din Vinița.

Un alt grup de condamnați au fost executat pentru fapte săvârșite cu ani înainte. În acest grup figurează fostul agent al „Ohranei” (siguranța țaristă), Strașnov care pentru activitatea lui provocatoare a fost condamnat la Kaluga; fostul membru al găzii albe Obuchov condamnat la Celiabinsk pentru o afacere de trădare dinaintea cu 9 ani, patru ofițeri țariști cari au pregătit în 1905 represiunile asupra țărilor ballice.

Din motive necunoscute au fost condamnați la moarte fostul ofițer „alb” Malin și alți câțiva ofițeri între cari maiorul de stat major Persurov. În regiunea Amur a fost condamnat la moarte pentru legături cu Nicolae Nicolaevici colonelul de jandarmi Arestulov împreună cu 5 partizani ai săi.

Ca criminali nepolitici au fost condamnați căpitanul de cavalerie Heyden pentru escrocherii la cumpărările de cai din Kazakstan și trei funcționari ai unei societăți cooperative din Krasnodar pentru furt. Aceste cazuri au fost deasemenea considerate crime contrar revoluționare.

În această perioadă se cuprinde și condamnarea a 88 preoți budiști, cari au făcut propagandă antibolșevică în regiunea Aginsk din Siberia. Tribunalul care a judecat pe acești 88 preoți n'a pronunțat sentința de moarte, deoarece aceasta ar fi provocat o răscoală a populației de acolo. Ei au fost condamnați dela 2—8 ani închisoare.

Atenția opiniei din Rusia so-

vietică n'a fost sustrasă dela aceste condamnări severe nici de adâncirea luptei între opoziția comunistă și comitetul executiv central al partidului comunist. În prezent se anunță pedeoparte că ambii lideri ai opoziției Troțki și Zenoviev vor fi excluși din comitetul executiv central iar pedealta că Stalin ar fi dispus pentru un compromis cu tabăra opoziționistă. În cercurile din Moscova se vorbește că cerințele opoziției vor fi satisfăcute într-o oarecare măsură însă cu condiținea ca principiul unității partidului să fie păstrat. Dacă aceasta nu va reuși opoziția va fi înăbușită în mod radical, deoarece cercurile conducătoare din Moscova nu admit în împrejurările actuale sistemul de două partide de guvernământ.

Fuziunea organizațiilor militare naționaliste în Austria.

În ultimul timp s'a tratat de câteva ori fuzionarea diferitelor organizații militare naționaliste din Austria, cari funcționează în mod ilegal spre a forma un fel de gardă a blocului burghez împotriva Schutzbundului socialist. După știrile primite la Viena această fuziune a fost realizată în mai multe regiuni din Austria. În Austria superioară au fuzionat Heimwehrl și „Luptătorii de pe front” și șeful noii organizații a fost numit fostul maior în armata austro-ungară Mayer. Această acțiune este urmărită cu multă simpatie de foștii ofițeri austro-ungari, cari se înscriu în mare număr în formațiunile militare.

Ceps.

Congresul mondial al populației.

Dela 30 August până la 3 Septembrie va fi întrunit la Geneva primul congres a populației, care își propune să studieze formidabila problemă de populațiune ce pune viitorul apropiat, și fenomenele creșterii și descreșterii populației, rămase până aci fără explicațiune.

O organizațiune centrală și internațională a cărei creațiune este proiectată, va studia apoi chestiunile densității populației, a subproducției și a supra-producției în diferitele țări, diversele feluri de alimentare, politica economică tratând materiile alimentare etc.

Doză zeci și opt de țări au anunțat până acuma intențiunea lor de a participa în mod oficial sau oficios la acest congres.

Printre personalitățile cu renume mondial, cari au acceptat invitațiunea de a participa, se găsesc între altele d-l Vanderelde, ministrul afacerilor străine al Belgiei, d-l Titulescu, ministrul afacerilor străine al României, d-l Sokal, ministrul Poloniei, pe lângă Societatea Națiunilor. Prințul Charon al Siamului, d-l Adolfo Meyer, ministrul Guatemalei la Berna, Dr. Unstain, ministrul Argentinei și d-l Rossoni, șeful cooperativelor fasciste.

Fostul subsecretar general japonez al Societății Națiunilor, d-l Nitobe, membru al Senatului Japoniei, este unul din membrii consiliului general al congresului.

Impărțirea Austriei între Ungaria și Germania?

Revizuirea tratatului dela Trianon.

O telegramă din Paris anunță: În cercuri bine informate se afirmă că din inițiativa unor cercuri amice Ungariei, se duc actualmente la Friburg, în Elveția importante negocieri, secrete în vederea împărțirii Austriei între Germania și Ungaria.

Scopul urmărit ar fi restabilirea vechiului imperiu german, cu o influență catolică preponderantă, ca apoi Germania astfel întărită, vecină și aliată cu Ungaria, să sprijine pe aceasta în acțiunea de revizuire a tratatului dela Trianon.

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”

De-acum zece ani

Amintiri din pribegie

de Valeriu Crișan, preot

— Urmare. —

Zvonuri nemțești.

În nr-ul din 12 Nov. al ziarului „Russkoie Slovo” din Moscova unul din cele mai mari cotidiene rusești, se publică o corespondență în care se spune că din „isvoare autentice” se vorbește prin Odessa, că România ar încheia o alianță cu Germania și aliații ei. În schimbul acestei alianțe i se promise României Basarabia și ținuturile românești până la Nipru și cele de pe lângă Bucovina, fiind ajutați întru ajungerea acestui scop și de flota turcească din Marea Neagră. În schimb Germanii cer ca Regele Ferdinand să abdică de tron în favorul fratelui său, care acum e în teritoriul ocupat al României.

Ce vești și povești tendențioase! Corespondentul spune, că consulatul român din Odessa, precum și toate zările românești din România, desmint categoric această știre alarmantă. Ziarul „Depeșă” din Odessa, se întreabă cu mirare și indignare: cum s'ar putea așa ceva, când Rusia are în România o jumătate de milion de soldați?! Când România, tot aurul și intelectuali, îi are acum în Rusia?! Deși chiar corespondentul recunoaște

că aceste nu pot fi lucruri adevărate, ci niște scornituri a Germanofililor, ei totuși din scrupulozitatea ce și-o face, îi dă oarecare atenție acestui zvon. Nu vom da crezământ nici-când acestor zvonuri nemțești. România, care e fca generoasei Franțe, nu va uita nici-când pe ocrotitorul ei și nu se va lăpăda de Aliații ei, pe a căror cuvânt de onoare a contat, atunci, când a plecat la războiu alături de ei. Aceste zvonuri, pe cari le vor crede poate cei slabi de înger, sunt vânturate în lume din vre-o velniță germană, pentru a produce în opinia publică rusească o antipatie pronunțată față de România și o grăbire mai mare spre o pace, fie aceea cât de desavantajoasă pentru Rusia. Aceia însă, cari știu aprecia ținuta sobră de până acum a României, nu vor crede că s'ar putea întâmpla un astfel de lucru. Aceste zvonuri din „surse autentice” sunt manopere de-ale dușmanilor, pentru a produce o căl se poate mai mare învâlmășală în popor și în armata rusă și o totală neîncredere față de Aliați. Pentru noi, Românii refugiați, cari trăim acum în Rusia, aceste zvonuri neînțemeiate au o oarecare urmare rea, fiindcă în sufletele

celor creduli roscolesc un sentiment de neîncredere, poate chiar și o ură (desigur neîncredință) față de noi Români.

Desmințirea acestor zvonuri n'a întârziat mult timp. În nrul 4785 cu data de 16 Nov. 1917, Joi, a ziarului, „Poslednia Novosti” (Ultimele Noutăți) din Ki w, pe pagina primă cu litere groase e scris „Oproverjenie Ruminyi o vistuplenyi protiv Rossi” (Desmințirea României, despre atacul împotriva Rusiei) iar pe pagina a patra sub titlul „Oproverjenie Brătianu o vistuplenyi Ruminyi” se publică de asemenea cu litere mari, declarația formală a d-lui prim-ministru Brătianu, în care se spune, că aceste zvonuri provin dela agenții germani, ajutați de revoluționarii ruși, cari doresc răul aliaților. Tot în acest ziar, sub titlul „Zoloto Ruminyi” („Aurul României”), se publică un articol despre cele 600 milioane aur, pe cari le are România, aduse la Moscova. Acești bani i-a făcut România din grâu ce l'a vândut Germaniei. Acești bani — scrie ziarul — dacă acum ar fi schimbați în bani rusești, ar face 3 miliarde de ruble. Afară de acest aur „Banca Națională”, „Creditul Român” și „Marmorosch, Blank” mai păstrează tot acolo zeci de milioane de lei în aur. Cenzura până acum a ținut secret faptul acesta și n'a lăsat să scrie ziarul, că aurul României e adus în Moldova. Acest ziar desaprobată faptul, că atunci când România avea atâtea resurse de bogăție, a vândut bucate Nemților, râvnind astfel la banul lor.

Eri și azi.

Abia sunt trei luni de când am venit aici și articolele alimentare s'au scumpit în mod simțitor. Azi în 19 Nov. e zi de Duminecă și prima Duminecă din post. În piață carne nu se găsește și e bine așa, căci deducem din asta, că Moldovenii noștri sunt postelnici, dar nu se găsesc nici alte articole alimentare, decât numai ceapă: funia cu una rublă și morcovi, o gramădă (3—4 bucăți) cu 20 capeci. Dau aici un tablou, despre felul cum s'au scumpit unele articole în decurs de 3 luni, de când suntem noi pe aici.

În 13 August 1917 costau: 10 ouă 1 rublă, 1 funt unt (400 grame) 2 ruble, 1 funt carne de porc 75 capeci, 1 funt slănină 1 rublă 30 capeci, 1 funt unsoare 1 rublă 50 capeci, 1 păr. pui 4 ruble, 1 funt gaz 25 capeci, 1 pachet machorcă 45 capeci, 1 sticlă oțet 45 capeci, 1 funt zahăr tos 35 capeci, 1 cutie chibrite 6 capeci.

În 19 Noiembrie 1917: 10 ouă 2 ruble, 1 funt unt 5 ruble 50 capeci, 1 funt carne de porc 90 ruble, 1 funt slănină 2 ruble 50 capeci, 1 funt unsoare 3 ruble, 1 păr. pui 8 ruble, 1 funt gaz 5) capeci, 1 pachet machorcă 8) capeci, 1 sticlă oțet 75 capeci, 1 funt zahăr tos 1 rublă 50 capeci, 1 cutie chibrite 13 capeci.

Cauza acestei scumpiri a acestor articole o atribuim faptului, că odată cu venirea noastră aici cererea e mai mare, iar ofertanții sunt buni-bucuroși să majoreze prețurile lor. Sătenii se acomodează după mer-

sul prețurilor în orașul Elisabetograd, unde Lunea, Miercurea și Vinerea se ține târg de săptămână și același preț fix ținem și ei aici în sat. La prâl vâliile de aici din sat nouă ni se percep alte prețuri, decât sătenilor. Pe un caet din 12 foi un sătean plătește 25 capeci, noi 30 capeci, un pachet de 1/4 font de ceaiu săteanul îl cumpără cu 1 rublă 20 capeci, noi cu 1 rublă 40 capeci etc. iar când ai noștri protestează, negustorul avar își răspunde: dacă vrei cumperi, dacă nu, mie mi-e „sorodno” (tot una)!. Măcelarilor de ocazie de aici, căci de măcelari de profesie nu poți vorbi, le face o bună concurență d-l Vasile Mazăre, refugiat din Scheiul Brașovului, care s'a acclimatizat așa de bine cu mediul de pe aici. El a pus mai întâi aici în vânzare cărnați, cartaboși, preswurst etc. Locuitorii de pe aici, la carne, îi zic „ciolan”. D-l Mazăre face glume pe tema aceasta, zicând câte, unui sătean cunoscut: „Mă Vanja mă Vasunjă, lele Marunia, hai cumpără un font de ciolan, că noi mâncăm numai carne și îi pune pe cumpănă câteva bucăți de oase. „Răd sătenii de ghidușile veselului Mazăre, rădem și noi cu toată pofta.

Ori-cât s'a urcat prețul acestor alimente, totuși nu sunt excesiv de mari, când ne gândim, că Rusia poartă războiu de 3 ani.

— Va urma. —

Abonamente la ziar se pot face pe timp mai îndelungat sau lunar.

Cronica sportivă

După o luptă titanică „Chinezul” a câștigat campionatul național a 6-ea oară.

Lupta între „Colțea” — „Chinezul” pentru campionatul național de football s'a putut decide numai după două jocuri și o prelungire.

Matchul al 6-lea pentru campionatul de football s'a jucat la Arad în zilele de 7—8 August. Matchul din 7 August s'a terminat nedecis, „Chinezul” gășind în „Colțea” un adversar foarte puternic, care timp de 210 minute a pus în serioasă discuție titlul campionatului, pe care 5 ani l'a deținut „Chinezul”. Luni în 8 August s'a continuat matchul, echipele și-au depus tot efortul și Chinezul numai cu mare greutate, în minutul 207, a putut smulge victoria „Colței”!

„Chinezul” — „Colțea” 2:2 (0:0). Duminecă s'au întâlnit cele 2 echipe pentru disputarea mândrului titlu de campion. „Colțea”, campioana regiunii Brașov, după ce a învins cu ușurință pe campionii Dunării de jos și ai Bucureștilor, a trebuit să țină piept faimoasei echipe a „Chinezului”, echipă care are la activul său foarte multe victorii făsunătoare internaționale. Noi i-am trimis în luptă pe campionii noștri cu încredere și nu ne-am înșelat! Să faci 2 jocuri egale și numai la prelungirea până la extenuare să fi învins cu un punct de o echipă, care are renume mondial, este un rezultat cu care ne putem mândri! Matchul a fost extrem de palpitant. Chinezii nu au mai putut arăta jocul lor faimos în combinații fiindcă au avut în față o apărare, care le-a stricat toate combinațiile, aruncându-și înaintașii lor la atac! Jocul a arătat forțe aproape egale; trebuie să recunoaștem superioritatea tehnică a Timișorenilor, însă Brașovenii au putut înlocui acest lucru cu însuflețire de necrezut. Colțea a jucat cu o energie nemai văzută, cu un suflu îndrăcit și în modul acesta a putut fi adversar egal „Chinezului”. Din golurile marcate numai unu a fost rezultatul unei combinații frumoase, celelalte 3 au căzut din lovituri de pedeapsă.

După reprima 1-ea, care a fost fără rezultat „Chinezul” marchează prin Vogel dintr'o penaltă dela 20 m ca apoi „Colțea” prin Auer să egaleze tot din lovitură de pedeapsă. În minutul 37 Matek ridică scorul pentru „Chinezul” însă peste 2 minute Colțea egalează tot prin Auer.

Luni, 8 August:

„Chinezul” — „Colțea” 4:3 (3:3) (2:2).

Un public mai numeros decât Duminică a ținut să asiste la continuarea matchului, la eforturile gigantice ale jucătorilor. Ambele echipe au depus în joc tot ce au putut: știință, tehnică, tactică și însuflețire. Deaceea matchul până la sfârșit a fost plin de emoții, și până în ultimul moment nu s'a putut ști care va fi rezultatul. Cu toate că „Chinezul” și-a meritat victoria fiind tehnicește ceva superioară totuși această diferență „Colțea” a egalat-o cu un elan supraomenesc! Chinezul a băgat în luptă doi jucători odihniți pe când Colțea a jucat cu oamenii de Duminică. Din Chinezul s-au remarcat: Vogel, Hoksári și Tânzer iar din Colțea: Auer, Adamovici, Columban și Kiss care a fost cel mai bun om de peteren.

„Colțea” începe cu avânt puternic. Timp de 30 minute „Colțiștii” se istaleză pe terenul „Chinezului”, nepermițând apărării nici un moment să răsuflă. Rezultatul acestor atacuri vertiginoase a fost 2 goluri, trase

de Auer și Ciani. Colțea mai ajunge câteva cornere, cari însă nu sunt exploatare. În minutul 34 începe și „Chinezul” să scape de presiune și Wetzer scâpând cu mingea marchează primul goal, ca pe urmă Tânzer dintr'un corner să egaleze în minutul 45.

În reprima 2-a Wetzer în al 5-lea minut scapă și marchează. Se dă o luptă disperată, din partea Chineziiștilor să ridice scorul; din partea Colțiștilor cel puțin să egaleze. Kiss are ocazie să-și arate calitățile sele superioare. În minutul 30 Hecht din Colțea scapă cu mingea însă trăgând spre goal salvează pe „Chineziiști”. În minutul 40 din centrarea lui Kiss Auer prinde mingea și o trimite în plasa lui Zombori. 3:3! Restul de 5 minute nu mai aduce rezultat.

După terminare echipele imediat încep prelungirea de 2x15 minute. Primele 15 minute domină Colțea, trage de mai multe ori dar ori lângă poartă ori în mâinile lui Zombori și odată în bară! În celelalte 15 minute „Chinezul” atacă mai mult, Kiss salvează 2 lovituri frumoase ale lui Tânzer, când în minutul 12 dintr'o pasă a lui Wetzer, Telesi marchează dela 3 metri. Colțea atacă vehement și numai norocul a scăpat poarta Chinezului când în ultimul minut „Török” dela 4—5 metri trage puternic cu mingea în — portar!

Soarta campionatului național deci s'a decis a 6 oară în favoarea „Chinezului”. A trebuit însă să muncească din greu, să-și pună toate eforturile în joc, chiar să se dedea la unele brutalități.

Felicităm pe inimosul club „Colțea”, care cu muncă, necrușând nici o oboseală s'a ridicat la nivelul, la care dorim să vedem toate echipele din țară!

M. I. S.

Nautice.

Marele concurs de înot.

Brăila-Galați (21 km.)

Cercul cultural și sportiv „Principesa Elena” din Brăila cu sprijinul Diviziei de Dunăre a Marinei de Război, Regimentului de Pontonier, Grupul Vaselor și Administrația Docurilor, organizează un mare concurs de înot pe distanța Brăila-Galați (21 km.) în ziua de Duminecă 21 August 1927.

Se va disputa pentru a treia oară cupa „Nicu N. Băncilă”, oferită de primăria Municipiului Brăila.

De asemenea se vor acorda trei prețioase premii învingătorilor, cum și diploma de onoare tuturor acelor cari vor parcurge întreaga rută.

Lansarea în apă se va face la ora 2 jum. din fața debarcaderului N. E. R.

Inscrierile se primesc numai până la 20 August c. la ziarul „Curierul” din Brăila.

Comitetul organizator face cunoscut și pe această cale, că din lipsă de fonduri nu poate procura concurenților transportul, masa și găzduirea.

Publicul poate lua parte la concurs pe vasele puse la dispoziție în acest scop.

Biletele de participare se găsesc de vânzare la ziarele „Curierul”, „Cuvântul” și „Dunărea de Jos” din Brăila, cu lei 40.

La disputarea cupei nu pot lua parte decât societățile similare legal constituite și regimentele.

Ajutoare pentru ucenicii români aplicați la comerț.

Prin aceasta se aduce la cunoștința susnumiților ucenici, că comitetul societății „Comercianților români din Brașov”, va conferi ajutoare bănești acelor ucenici vrednici, cari vor înainta la adresa amintitului comitet petițiile lor până inclusiv 20 August 1927.

Petițiile trebuie prevăzute cu:

1. Contract de plăcere a petentului.
2. Atestat de studiu din ultimul an școlar și
3. Atestat de paupertate și moralitate, dat de organul administrativ competent.

Acei ucenici însă, cari au beneficiat de ajutoare în anul trecut, dară vor petiționa și estădată, să aciuadă la petiție numai atestatul de studiu de anul trecut.

Petițiile să se predea sub semnăturii

Nicolae Dușoiu, președinte.

Publicațiune

La liceul „Andrei Șaguna” Brașov sunt vacante 3 burse de internat, cari vor se dobândi în baza unui examen din materia clasei absolvite în urmă. Inscrierile la examen s'au pot face până în 5 Septembrie. Examenul se va ținea în 15 Septembrie.

Cererea de înscriere vor fi însoțite de următoarele acte:

- a) de naționalitate română,
 - b) de naștere, c) de bună purtare, d) de vaccina.
- e) de studii făcute și f) de paupertate, în care se va arăta și numărul membrilor familiei, pentru funcționari și leafa lunară ce primesc.

Brașov, în 8 August 1927.
Direcțiunea.

Traduceri și legalizări de traduceri din orice domeniu se execută exact și urgent în biroul din Strada Poșta 44 al d-lui Dr. Ioan Lemeny, traducător și interpret autorizat pe lângă instanțele judecătorești Brașov.

Primăria Municipiului Brașov.

No. 17037/1927.

APEL

În ziua de 6 Septembrie a. c., vor sosi în orașul nostru o parte a participanților străini ai Congresului Internațional al Geologilor, care va avea loc la București. Pentru asigurarea încadrării distinșilor oaspeți pentru zilele de 6 și 7 Septembrie a. c., rugăm pe acei, cari doresc a primi în cuartir unul dintre oaspeții străini, să anunțe această până la ziua de 13 August a. c., la Primăria Municipiului Brașov.

Brașov, la 6 August 1927.

Primar: Secretar general: Moga. Socaciu

în Predeal pozițiunea cea mai frumoasă, parcele pentru vile, vinde N. Manole Timișul de sus. 657 2—6

DOCTORUL
CESARE C. POPOVICI
MEDIC ȘEF
SPECIALIST
BOALE INTERNE (ȘI VENERICE)
PENTRU PARTICULARI
Consult. de la 2—5½, p. m.
SPITALUL MILITAR BRAȘOV
487 22—0

S'a pierdut în 6 cri. înainte de masă în Strada Izvorul o vacă neagră albă. Afătorul să binevoiescă a anunța la poștie unde va primi premiul. 658 1—1

Gaut o doică pentru un copil de 10 zile. Informațiuni Hotel „Pis” Strada Gării (Blumăna) între orele 5—6 d. m.

Email, lac, glasă, culori de ulei și culori cari nu prind rugină ale FABRICEI DE LAC ȘI CULORI „LUX”
DIN MARIENBURG, de cea mai fină calitate se găsesc la
ELECTRA S. A. Brașov.
647 2—3

De vânzare sau de închiriat una mașină de presat fân cai putere. Constantin Bărsan Str. Crucii 12 646 2—2

Ultimul Ultimul film cu Rudolpho Valentino
Cinema „Astra” (Apollo)
prezintă cu începere de Vineri 12—15 August ultima operă jucată de acela care a fost cel mai mare și mai dragul artist al ecranului răposat

Rudolpho Valentino
în
„FIUL ȘECULUI”
Publicul nu trebuie să confunde acest film cu Șecul de acum 3 ani. Acest film cu un subiect cu totul diferit și de o frumusețe incomparabilă mai mare are ca interpreți nu numai pe regretatul Rudolpho Valentino ci și pe mult simpatiza artistă Banky Vilma.
Cu acest film se încheie seria frumoaselor filme cu neuitatul **RUDOLPHO VALENTINO**

NOTĂ: Pentru a preîntâmpina aglomerația — direcțiunea cinematografului „Astra” — pune biletele în vânzare cu începere de azi orele 9—12 a. m. și de a 4—7 p. m. Orchestra dublu mântă! Prețurile aceleași! Credem că nu mai este nevoie să insistăm pe lângă publicul spectator să vie să vadă ultimul film și cel mai frumos cu „Rudolpho Valentino”.

SOSIREA ȘI PLECAREA TRENURILOR, GARA BRAȘOV

V A L A B I L D E L A 15 M A I 1927.

Sosirea la Brașov. Plecarea din Brașov.

Dela București:			Spre București:		
Acceleratul	noaptea	1 ore 26 min.	Personalul	noaptea	12 ore 15 min.
Expresul	"	2 " 24 "	Expresul	"	3 " 59 "
Personalul	dimineața	4 " 28 "	Acceleratul	dimineața	4 " 56 "
Acceleratul	"	11 " 30 "	Personalul	"	6 " 53 "
Orient express	d. a.	1 " 13 "	Expresul	d. a.	12 " 01 "
Personalul	"	2 " 55 "	Personalul	"	2 " 29 "
Expresul	"	5 " 57 "	Orient expres	"	5 " 34 "
Personalul	seara	10 " 05 "	Acceleratul	"	7 " 10 "
Dela Sinala:			Spre Sinala:		
Personalul	dimineața	8 ore 30 min.	Personalul	după amiazi	6 ore — min.
Dela Oradea-Mare:			Spre Oradea-Mare:		
Expres	noaptea	3 ore 44 min.	Expres	noaptea	2 ore 40 min.
Personalul	dimineața	6 " 20 "	Personalul	dimineața	4 " 59 "
Personalul	d. a.	2 " 06 "	Acceleratul	a. m.	11 " 45 "
Acceleratul	"	6 " 54 "	Personalul	"	3 " 16 "
Personalul	noaptea	11 " 56 "	Personalul	seara	10 " 32 "
Dela Arad:			Spre Arad:		
Acceleratul	dimineața	4 ore 40 min.	Acceleratul	noaptea	1 ore 44 min.
Expresul	"	11 " 41 "	Orient expres	d. a.	1 " 25 "
Orient	d. a.	5 " 20 "	Expresul	"	6 " 15 "
Dela Sf. Gheorghe și Brețcu:			Spre Sf. Gheorghe și Brețcu:		
Personalul	dimineața	11 ore 20 min.	Personalul	dimineața	7 ore 40 min.
Personalul	d. a.	5 " 25 "	Personalul	d. a.	7 " 15 "
Dela Madefalău: (Petru Rareș)			Spre Madefalău: (Petru Rareș)		
Personalul	dimineața	7 ore 37 min.	Personalul	dimineața	6 ore 35 min.
Personalul	d. a.	2 " 10 "	Personalul	d. a.	3 " 45 "
Personalul	noaptea	11 " 25 "	Personalul	seara	8 " — "
Dela Făgăraș:			Spre Făgăraș:		
Tren mixt	dimineața	7 ore 20 min.	Tren mixt	d. a.	7 ore 12 min.
Dela Sibiu:			Spre Sibiu:		
Personalul	d. a.	2 ore — min.	Personalul	dimineața	6 ore 50 min.
Tren mixt	d. a.	6 " 30 "	Tren mixt	d. a.	12 " 30 "
Dela Zărnești:			Spre Zărnești:		
Tren mixt	dimineața	6 ore 26 min.	Tren mixt	dimineața	7 ore 25 min.
Tren mixt	d. a.	1 " 05 "	Tren mixt	d. a.	3 " 55 "
Tren mixt	seara	8 " 20 "	Tren mixt	seara	9 " 20 "

Congresul esperantist român.

Galați, 9 August 1927.

Domnule Director,

Cu privire la congresul esperantist român, care urmează a se întruni zilele acestea la Brașov, am onoare a vă comunica următoarele:

Un asemenea congres s'a ținut în anul trecut la Galați. La acel congres a asistat și subsemnatul. S'au spus multe lucruri interesante și am admirat zelul propagandiștilor noștri pentru limba internațională „Esperanto”.

Președintele congresului m'a invitat să iau și eu cuvântul. Și l'am luat. După ce am arătat însemnătatea unei limbi universale pentru negoț și pentru civilizație în general, am îndemnat pe On. congres să se ocupe de aproape și de partea referitoare la pronunțare. Apoi am adăugat că, pentru mulțime, învățarea unei limbi este lucru ceva mai greu decât cred valoroșii propagandiști ai limbii „Esperanto”. În rezumat, am spus următoarele:

În 1900, cu ocazia expoziției universale dela Paris, am luat parte la congresul internațional de învățământ comercial, din metropola lumii. La acel congres au participat peste 500 de specialiști din toate țările. Printre noi, se afla și un profesor din Paris, care cunoștea și se ocupa de răspândirea limbii internaționale. O grupă de congresiști, de diferite naționalități, l'am rugat să ne dea lămuriri în privința aceasta — ceea ce dânsul s'a grăbit să facă cu cea mai mare gentileț. Ne-a explicat chestia pe larg în vre'o trei ședințe. Dar când a venit vorba la pronunțare, a fost un răs general. Acelaș cuvânt era pronunțat un fel de către Italiani, altfel de către Francezi, altfel de către Englezi. Și nu se mai înțelegea nimic. Cu toții ne-am pierdut entuziasmul pentru limba internațională.

În adevăr, Italianii și Românii de pildă, pronunțăm cuvintele așa cum le scriem, pe când Francezii și Englezii, neavând ortografia fonetică, pronunță multe cuvinte altfel de cum sunt scrise.

Francezul scrie: *beaucoup d'eau* (multă apă) și pronunță: *bocu-do*; scrie: *c'était toi* (era tu), și pronunță: *se-tê-lo-a*; scrie *Tanhäuser* și pronunță: *ta-no-zé*; scrie: *faux* (fals) și citește *fo*, etc.

Când îmi făceam studiile la Anvers, auzeam pe Francezii, cari învățau nemțește, citind *ich ben* pe nemțescul *ich bin*, (eu sunt).

Acum vre-o 20 de ani, un negustor francez, sosit la Brăila, nu putea găsi pe d-l *Bür-dü-lo-ä*, (cum îl pronunța el, franțuzește); era un d-n *Burduloi*.

Cu limba engleză lucrul e și mai complicat: scrie *I do* (eu fac) și citește *ai dû*; scrie *Dear sir* (scumpe Domnule) și pronunță *dî-sîr*; scrie *White Sea* (marea albă) și pronunță *wai-si*, etc. Exemplele de felul acesta sunt nenumărate.

Pe de altă parte, la unele limbi ca d. e. franceza, accentul tonic se pune pe ultima silabă; pe când la altele, ca d. e. maghiara se pune pe prima silabă, — ceea-ce deasemenea dă naștere la încurcături.

M'am mărginit numai la observații practice, singurele cari interesează publicul cel mare când e vorba de răspândirea limbii „Esperanto”.

Congresul dela Galați, nu s'a ocupat de ceslunea pronunțării limbii sperantiste.

Cu aceea ocazie am mai arătat că o limbă nu se poate învăța în douăsprezece sau

cincisprezece lecții, cum susțin unii esperantiști. Pentru convorbirea curentă, oamenii cu educație mijlocie întrebuințează aproximativ cinci mii de cuvinte cu flexiunile lor, conjugări, declinări, derivări. Pentru a învăța această cantitate de cuvinte cu flexiunile și exercițiile necesare, de pildă la franțuzește, trebuiesc cam două sute cinci zeci de ore. Esperantiștii să nu uite că nu toți oamenii au dispoziții fericite pentru învățarea limbilor.

Cred că greutățile acestea, de cari presa noastră nu s'a ocupat până azi, ar trebui avute în vedere și studiate de aproape în congresul esperantist dela Brașov.

Prof. I. G. Munteanu.

Un jandarm impușcă 4 persoane.

În comuna Flămânda, județul Mehedinți s'a petrecut, Duminică seara, un scandal, care a cauzat moartea a 4 persoane și rănierea altor 3.

Din primele comunicări telefonice, reiese, că în cârciuma lui Dumitru Ionescu, s'a iscat o ceartă între câțiva săteni și jandarmul plutonier Stamate, șeful postului Flămânda. La un moment dat, Ștefan Oprican a lovit pe jandarm cu o sticlă în cap.

Acesta, cerând socoteală lui Oprican, s'a început scandalul, în timp ce jandarmul a încercat arma să tragă în adversar.

În cârciumă, fiind și șeful secției, jandarmul plutonier major Oprea Constantin, a căutat să aplaneze scandalul, și s'a așezat între jandarmul Stamate și Oprican, căutând să oprească pe subalternul său să tragă.

Într'un moment de furie Stamate a descărcat arma și gloantele a trecut prin Oprea și Oprican, omorându-i pe loc.

Alexandru Oprican, un frate al victimei, a sărit asupra jandarmului. Acesta a descărcat și asupra lui Alexandru Oprican un foc de carabină omorându-l.

Scandalul, luând proporții, a intervenit și comerciantul Dumitru Ionescu, care a fost și el impușcat.

În timpul luptei au fost și trei răniți.

La fața locului au plecat d-l Titus Constantin, prim-procuror, d-l căpitan Parizianu comandantul companiei de jandarmi și d-l dr. Morar, medic legist, pentru facerea cercetărilor.

Controlul statului în societățile pe acțiuni

Ministerul de finanțe din cauza nenumăratelor plângeri ce i s'au adresat de către diverși acționari cum că societățile anonime abuzând de dreptul lor de administrație și făcând cheltuieli exagerate cu onorarii și diversele tantume acordate membrilor consiliilor de administrație, dau un dividend minim acționarilor, a hotărât să intervie pentru a remedia acest rău.

Această intervenție care va fi tradusă printr'un control cât sever asupra gestiunilor societăților anonime este cu atât mai mult indicată, cu cât statul în multe societăți anonime este principalul acționar. De aceea ministerul de finanțe a făcut adresă tuturor societăților în care statul este acționar cerându-le o detaliată dăre de seamă a cheltuielilor făcute în cursul primului trimestru al anului curent.

În urma acestor rapoarte ministerul de finanțe va aviza la măsurile ce trebuiesc luate în contra societăților a căror administrație lasă de dorit.

INFORMAȚIUNI

La alegerea parțială din județul Bălți, partidul național țărănesc a pus candidatura d-lui Ed. Mirlo.

La congresul interparlamentar dela Paris vor face parte din delegația care va reprezenta România, d-nii: Mihai Popovici, Mircea Djuvara, Virgil Madgearu și Toni Iliescu.

Financiare. Ministerul de finanțe a început să culegă datele privitoare la viitorul buget pe exercițiul 1928. Lucrările efective ale bugetului vor fi începute în prima chenzină a lunii Septembrie.

Ziua de odihnă în Turcia. O știre din Constantinopol afirmă că guvernul turc a decis ca ziua oficială de odihnă să fie în viitor Duminică. Măsura a fost luată din motive de utilitate practică.

Contramandarea congreselor internaționale. Ministerul instrucțiunii și asociația generală a profesorilor secundari aduc la cunoștință că, din cauza doliului național, guvernul a hotărât contramandarea tuturor congreselor internaționale, prin urmare cel de al IX-lea congres internațional al învățământului secundar, care urma să aibă loc la București, la finele lunii August, sub înaltul patronaj al Regelui Ferdinand, nu se va mai ține anul acesta.

O prăbușire catastrofală a avut loc în cartierul chinez din Shanghai. S'a prăbușit hala centrală, când piața era în toul ei. Sunt 60 de morți și peste 1000 de răniți. Spitalele europene au organizat un serviciu de salvare cu voluntarii europeni. Cei mai mulți dintre răniți au picioarele și brațele fracturate.

Pentru reprimarea speculei. Ministerul de interne, sezizat de ministerul de industrie, a dat o circulară tuturor autorităților competente, cerându-le să intervină în mod hotărât și eficace pentru reprimarea speculei pretulindeni și în deosebi în stațiunile balneare și climatice.

Orele vacante în învățământul secundar. În Monitorul Oficial din 6 August a. c. s'a publicat tabloul școlilor vacante din învățământul secundar, normal, profesional și comercial din întreaga țară. Doritorii de a ocupa aceste ore prin transferare vor înainta cererile direct ministerului instrucțiunii, iar nu prin inspectoratele regionale, până la 6 Sept. a. c., conformându-se instrucțiunilor specificate în Monitor. Orice cerere sosită la minister după această dată, se va pune la dosar. În cerere se vor specifica examenele de capacitate trecute, pentru ce fel de învățământ s'a obținut abilitarea, anul trecerii examenelor, localitatea și media obținută precum și numirea în învățământ ca titular și eventualele permutări de cari s'a bucurat.

Ministerul de agricultură a luat măsuri ca în campania anului agricol 1927—1928, toate centrele de coloniști să nu aibă în folosință decât exact suprafața convenită potrivit numărului coloniștilor definitivai. Sesiile (terenurile) parohiale din centrele de colonizare vor fi predate preoților respectivi numai dacă aceștia locuiesc efectiv în colonie și dacă nu mai folosesc cumva și altă sesie în altă comună din județ.

Nu se mai numesc funcționari la C. F. R. D. Al. Periejeanu, directorul general al căilor ferate a dat următorul ordin circular către toate direcțiunile (centrale și de exploatare) acestei administrații: În vederea renorganizării serviciilor administrației c. f. r., s'au luat următoarele dispozițiuni: Nu se mai admit numiri în serviciu pentru nici o categorie de funcționari. În cazul când complexarea unui post vacant va fi neapărat necesară, direcțiunea respectivă, odată cu propunerea de numire în serviciu va prezenta direcțiunii generale un raport motivat arătând necesitatea complexării vacanței. Direcțiunile centrale și exterioare vor întocmi tablouri arătând situațiunea numerică a posturilor ocupate, până la 10 August 1927.

Soțiile și copii minori ai invalizilor de război, beneficiază de o reducere de 75 la sută pe CFR. din taxele de călătorie tarifare întregi, în clasa în care le dă dreptul carnetul de identitate cu or-ce tren afară de Orient-Expres.

Această reducere se aplică pe baza prezentării la casele de bilete a carnetului de identitate în felul soțiilor și copiilor pensionarilor statului, eliberate de oficiul național I. O. V. purtând semnătura directorului și stampila oficiului I. O. V., vizat de subsecretariatul de stat și prevăzut cu timbrul sec CFR. Carnetele soțiilor invalizilor de război se deosebesc de cele ale soțiilor pensionarilor publici numai prin culoarea marou închis a scoarțelor. Numărul călătoriilor este, fixat, la 4 pe an.

Al treilea congres al minorităților etnice. În zilele de 22—24 August se întrunește la Geneva al treilea congres al minorităților etnice din Europa. La acest congres vor participa 35 reprezentanți a 35 de grupe etnice din diferite țări ale Europei, reprezentând 40 de milioane de oameni. Între alții vor fi reprezentați românii din Jugoslavia, germanii, ungurii, polonezii și ucrainenii și jugoslavii din România, croații din Austria și din Italia, sârbii din Germania, slovenii din Italia și Austria, etc.

Președinte al congresului va fi tot deputatul sloven din Camera Italiană, d-l Wilfan.

Cosciugul unui adventist bombardat cu pietre. Din Iași se anunță: În comuna Lungani a murit adventistul Alexandru Roman. Când era dus la groapă, credincioșii creștini din comună au bombardat cosciugul cu pietre, fiindcă înmormântarea se făcea fără preot. Sătenii se opuneau ca adventistul să nu fie înmormântat în cimitirul satului. A fost nevoie de intervenția jandarmilor, ca spiritele să se potolească și mortul să fie îngropat.

Adunarea șomerilor (celor fără de lucru). În ziua de 16 August, Marți seara, la ora 7 fix, va avea loc o adunare a muncitorilor fără de lucru la sediul sindicatelor unitare în str. Roșiori 24. Se va cere respectarea zilei de 8 ore, încetarea concedierilor și ajutor cin par-tea statului. La adunare pot participa și muncitorii neorganizați,

Aviz. Membrii Soc. Păștenilor „Crucea Dreptății” sunt rugați ca până la 1 Septembrie a. c. să și scoată biletul pentru fotografiat dela dl IOAN G. BARBIER președ. Comitetul.

Suprimarea clasei a IV-a la C. F. R. D-l Al. Periejeanu director general al C. F. R. a intervenit pe lângă ministerul comunicațiilor și consiliul de administrație al C. F. R. pentru desființarea vagoanelor de călători cl. IV. D-l C. Dimitriu, ministrul comunicațiilor, a hotărât în principiu ca să desființeze cl. IV. Probabil că până la 15 August să apară decizia de suprimare a acestei clase.

Sportive. Duminică 14 și Luni 15 August la Brașov vor avea loc concursurile de Atletică ușoară ale regiunii Brașov, ce- re se vor disputa, de d-mineată pe stadionul Bat. 2 V. de munt., iar după amiază, pe stadionul clubului „Olimpia”. Participă cluburile „Colțea” Brașovia și „Olympia” în numărul viitor vom publica programul.

Raporturile Ruso-Austriace. Ziarele din Viena anunță că guvernul austriac va preda legății sovietice de eci biserica care a ținut vechea ambasadă rusească. Această hotărâre a fost luată în urma înțelegerii după care palatul fostei legății austriace din Moscova va fi predat reprezentanței actuale austriace.

După cum anunță ziarul „Neue Freie Presse”, exportul austriei în Rusia sovietică a fost în prima jumătate a anului 1927 în valoare de 21,3 milioane schilingi, adică cu 16 la sută mai mic decât în aceeași perioadă a anului trecut.

Exportul din Rusia în Austria a crescut dela 2,6 la 7,1 milioane shilingi. Ziarul crede că balanța din tot anul 1927 va fi favorabilă pentru Austria, deoarece în ultimele săptămâni exportul în Rusia a crescut considerabil.

Terenuri pentru parohiile din Ardeal neimproprietate. Din urma de teren, în unele județe din Ardeal nu s'a putut improprietări în comuna de reședință toate parohiile, așa cum e prevăzut în legea agrară. Pentru a se veni în ajutorul acestui ordin, ministerul de agricultură a dat dispoziți, ca în măsura disponibilităților de teren, parohiile lipsite de rământ în comuna de reședință să primească un loc de improprietare în hotarul comunelor vecine.

Societatea birjarilor din loc „Fulgerul” și-a ținut alaltăeri adunarea generală. În urma dimisiunii fostului președinte, adunarea a ales în locul acestuia pe d-l Dumitru Ursoiu fost vicepreședinte, iar ca vicepreședinte a fost ales d-l Nicolae Purcărea.

Medicale. Dr. Weisz Emeric fost medic al clinicilor din Praga, consultează pentru boli de femei și faceri chirurgice, boli venerice (de sange). Tratamente cu Diathermie. Cons. 11—1 a. m. și 4—6 p. m. în Str. O. fanilor No. 3. 660 1—3.

Anunț școlar.

La școala Profesională de fete gr. or. din Turcheș—Săcele (Brașov) sunt vacante 7 burse, destinate fiicelor meritoase de funcționari și săteni fără mijloace.

Cererile de reinscriere și înscrieri însoțite de actele necesare se înaintează cancelariei școlii cu începere de la 15 August—15 Septembrie a. c.

Examenul medical și de admitere ca și cel de corigență. are loc la 15 Sept. a. c.

Români, abonați cel mai vechiu ziar românesc politic „Gazeta Transilvaniei”, care împlinește 90 ani de existență.